

Lwowska Narodowa Naukowa Biblioteka Ukrainy im. W. Stefanyka.

Odział Rękopisów

Zespół (fond) 9

ZBIÓR RĘKOPISÓW RÓŻNEJ PROWENIENCJI

1771. Romaszkow Zygmunt, baron. „Akt fundacji familijnej im. Zygmunta barona Romaszkowa” – testament. Lwów, j,pol., kon. XIXw., k.8.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

0/4-1771

Akt fundacyi familijnej
imiemia Zygmunta barona
Romeszkowa - zakon^o 5

Kiney^o XIX w.
№ 1010

m. w. r.

8 apr.

104

Akt fundacyi familijnej imienia Zygmunta barona Romaszkana.

Testamentem we Lwowie 1 sierpnia 1893, r. znanym, a mianowicie art. II. tego testamentu, s. p. Zygmunt baron Romaszkan dobra swoje Uher. sko z przyległościami zapisal, z ograniczeniami z substytucyi powierniczej wynikajacemi, podpisanemu Franciszkowi baronowi Romaszkanowi, - a zarazem postanowil tenże s. p. testator, iż gdyby Franciszek baron Romaszkan umarl bez pozostawienia slubnych synów lub wnuków, dobra Uher. sko z przyległościami przejdą, na innych jego testamentowych albo prawnych spadkobierców lub legataryuszów, którzy obowiazani beda, zaplacic sumę 50000 zł. w. a. na rzecz fundacyi familijnej w myśl art. II. testamentu utworzyci sie majacej.

Wedlug art. III. tegoż testamentu zapisal s. p. Zygmunt baron Romaszkan dobra swoje Ostapie z przyległościami różnic z ograniczeniami fidei komisarnemi, podpisanemu Wacławowi Zaleskiemu, postanawiajac, iż gdyby Wacław Zaleski

/

umarł bez pozostawienia ślubnych synów lub wnuc-
ków - dobra te przejdą na innych jego testamento-
wych albo prawnych spadkobierców lub legata-
ryuszów, ci zaś będą również obowiązani kapta-
cii na rzecz fundacji rodzinnej w myśl art. IV.
testamentu utworzyć się mającej - sumę 50000 złt.
w. a.

Artykułem II. wspomnianego testamentu określił
s. p. Zygmunt baron Romaszkan cel fundacji
w ten sposób, że przeznaczył procenta kapitału
fundacyjnego, wynoszącego 50.000 złt. a ewentua-
alnie 100.000 złt. w. a. na wsparcia rubiatych
członków rodziny Romaszkanów, z której pocho-
dzi s. p. testator, tudzież rubiatych powinowa-
tych tej rodziny.

Ułożenie aktu fundacyjnego, zawierającego
bliższe szczegóły co do zarządu majątkiem fun-
dacyjnym i rozdawania wsparci s. p. testator pozos-
tawił podpisanym spadkobiercom, którzy wypeł-
niając to polecenie s. p. testatora niniejszy akt
fundacyjny zeznają.

Art. I.

Majątek zarodowy fundacji rodzinnej
imienia Zygmunta barona Romaszkana
składa się z sumy 50000 złt., która kaptażą na

2

rzecz fundacyi spadkobiercy albo legataryusze
Franciszka barona Romaszkana w razie obje-
cia dóbr Uheroko, lub też spadkobiercy albo le-
gataryusze Wacława Łaleskiego, w razie obje-
cia dóbr Ostapie, w wypadkach przewidzianych
art. II. względnie III. testamentu s. p. Frygmunta
barona Romaszkana; gdyby zaś tak Franci-
szek baron Romaszkan jak i Wacław Ła-
leski bez porostawienia słubnego potomstwa
męskiego ze świata zeorli - majątek narodowy
rzeczony fundacyi w myśl powołanych posta-
nowień testamentowych wynosić będzie sumę
100.000 złr. w. a. -

Art. II.

Spadkobiercy albo legataryusze podpisa-
ne go Franciszka barona Romaszkana, obejmu-
jący w myśl art. II. powołanego testamentu
dobra Uheroko z przyległ., - tudzież spadko-
biercy albo legataryusze podpisanego Wacł-
wa Łaleskiego, którym w myśl art. III. powo-
łanego testamentu z daty Lwów 1. sierpnia
1893 przypadną dobra Ostapie z przyległoscia-
mi oraz sumę 50000 złr. w. a. czyli 100.000 wy-
rażnie Sto tysięcy koron waluty ustanowionej
ustawą z dnia 2. sierpnia 1892 N. 126 Dz. p. p.

/

do rąk władzy fundacyjnej w art. I. niniejszego aktu wymienionej.

Art. III.

Skoro znajdzie bodaj jeden z wypadków przewidzianych w art. I., w którym fundacja imienia Sigmunta Barona Romaszkana ma wejść w życie, w tym celu kwota 50000 zł. a. w. ma być ulokowana w walorach publicznych mających pupilarne bezpieczeństwo, których zakwalifikowanie na rzecz fundacji należy zarządzić. Tak samo należy postąpić i z dalszą kwotą 50000 zł. w. a. jeśli i drugi wypadek przewidziany w art. I. -

Art. IV.

Odsetki od tego kapitału 50.000 zł. a. w. względnie 100.000 zł. stawić mają na wsparcie rubioatych członków rodziny Romaszkanów, z której pochodził Sigmunt Baron Romaszkan, tudzież rubioatych powinowatych tej rodziny w myśl następujących postanowień -

Art. V.

Do korzystania z fundacji uprawnieni będą w pierwszym rzędzie jako członkowie rodziny fundatora rubioali potomkowie płci męskiej lub żeńskiej pochodzący w prostej linii od dziada

3

Zygmunta Barona Romaszkana, a mianowicie od Jakóba Romaszkana, ożenionego z Maryą Krzysztofowicówną.

W braku i gładzących się takich członków rodziny korzystac mogą z fundacyi

a) zubożale osoby płci męskiej lub żeńskiej spowinowaczone z rodziną Zygmunta barona Romaszkana, a w braku takich

b) zubożale osoby ormiańskiego lub polskiego pochodzenia i orm. kat. lub rzymsko-katol. obrządku.

Art. VI.

Z procentów pochodzących z kapitału fundacyjnego mają być najpierw pokryte wszelkie ewentualne należności skarbowe, tak, ażeby przez zapłacenie tych należności uszczuplony kapitał fundacyjny do pierwotnej swej wysokości 50.000 rtr. a względnie 100.000 rtr. został przywrócony.

Po uzupełnieniu kapitału fundacyjnego do tej sumy utworzone być mają z dochodów majątku stypendya nie wyższe jak na 2000 koron (= 1000) rtr. a nie niższe jak na 1000 koron (= 500 rtr.) rocznie.

Wysokość stypendyów oznaczoną zostanie

/

przez Wydział krajowy po zasięgnięciu zdania kuratora fundacji.

Stypendya te udzielane będą a) na wychowanie dziecka i dokończenie wykształcenia b) na zaopatrzenie na starość.

Art. VIII.

O ile sumy i odsetek od kapitału fundacyjnego pochodzący, wypłata stypendyów z jakiegokolwiek bądź powodu nie będą w całości wyczerpane, zaoszczędzona reszta tworzyć ma osobny fundusz rezerwowy, który winien być lokowany w publicznych papierach o pupilarnem bezpieczeństwie lub książeczkach kasy oszczędności.

Fundusz rezerwowy może być użyty na pokrycie wyniknąć mogących niedoborów lub ubytków w kapitale lub dochodach fundacji i przez to spowodowanej niedostateczności dochodów fundacji na wypłacenie wszystkich stypendyów w przyznanej wysokości.

Gdy fundusz rezerwowy wzrosnie powyżej kwoty 2000 koron (= 1000 zł.) mogą być z nadwyżki rozdawane osobom do korzystania z fundacji powołanym jednorazowe nadzwyczajne zasiłki.

4

Art. VIII.

Stypendya na wychowanie i wykształcenie udzielane będą w kwocie co najmniej 1000 koron od chwili przyznania stypendyum a reguły aż do ukończenia szkół średnich państwowych lub z temi na równi stojących szkół krajowych, wreszcie szkół średnich zakonnych, prawo szkółcy publicznej posiadających.

Pobór tych stypendyów może być przydzielony do ukończenia nauk wyższych, jednak nie dłużej jak do 24 roku życia stypendysty.

Stypendyum na wychowanie i wykształcenie może być odebraniem a) w razie niedostatecznego postępu stypendysty, b) w razie jego wykluczenia ze szkół z powodów dyscyplinarnych, c) a wreszcie jeżeli w materialnem położeniu stypendysty są jakieś zmiany, które daloby udzielenie pomocy uczynić zbędnemi.

W każdym razie ustaje pobór stypendyum także przed ukończonym 24ym rokiem życia, jeżeli stypendysta w zawodzie publicznym lub w służbie prywatnej otrzymuje (zaopatrzenie) co najmniej w wysokości pobieranego stypendyum. Jeżeliby zaopatrzenie uzyskane przez

/

stypendystę przed 24 rokiem nie równało się kwocie stypendyjnej i było od niej niższym - stypendyum jeszcze dalej będzie wyptaczanem, jednak tylko w kwocie uzupełniającej to zaopatrzenie aż do kwoty pobieranego stypendyum.

Reszta tym sposobem zaopatrzenia wpływać ma do funduszu rezerwowego (Art. III.).-

O zaopatrzeniu swem osiągniętem przed 24 rokiem winien stypendysta uchylić doniesienie władzy do zarządu fundacyi powołanej; gdyby tego obowiązku nie dopełnił winien będzie zwrócić fundacyi kwoty stypendyjne nieprawnie pobrane.

Art. IX.

Stypendyum na zaopatrzenie na starość udzielanem będzie od dnia przyznania w regulacji aż do śmierci, może jednak być wstrzymanem, jeśli w materialnem położeniu stypendysty zajdzie zmiana, czyniąca dalsze udzielenie pomocy szkodliwym.

Utrata stypendyum nastąpi w każdym razie w wypadku notorycznego ztego i niemoralnego prowadzenia się stypendysty.

Art. X.

Zarząd fundacyi będzie przysługiwać Wydziałowi

/

5

Łowi krajowemu Królestwa Galicyi i Lodome-
ryi i Wielkiem Księstwem Krakowskiem, któ-
ry odbierze i przechowa kapitaty na funda-
cyę przeznaczoną, postara się o ich ulokowa-
nie w papierach mających popularne bezpie-
czeństwo, będzie uważać nad całością i bez-
pieczeństwem tych kapitałów, wzywając będzie
od nich odsetek na wyplatę przyznanych sty-
pendyów, w razie wylosowania jakichkolwiek
walorów postara się w należytych czasach o ich
zrealizowanie, zakupienie nowych i ich zawi-
niskowanie, będzie się starać o fruktyfikowanie
zaoszczędzeń, prowadzić dokładne rachunki
przychodów i rozchodów, wreszcie uważać i sta-
rać się, by postanowienia niniejszego statutu
pod każdym względem należycie były wyko-
nane.

Art. XI.

Pod nadzorem Wydziału krajowego funkcyo-
nuje w zakresie sobie przydzielonym (art. X) kurator fundacyi.

Do kuratoryi powołani są:

- a) Franciszek Baron Romaszkan,
- b) Wacław Łaleski, według tego, czy wypadek

/.

warunkujący utworzenie fundacyi (art. I.) najdzie po śmierci Franciszka Barona Romaszkana czy po śmierci Wacława Zaleskiego; w pierwszym wypadku kuratorem będzie Wacław Zaleski - w drugim zaś Franciszek Baron Romaszkan, a po ich śmierci wstępują w ich miejsce potomkowie ich męscy wedle prawa pierworodstwa.

c) Jeżeliby obydwaj wypadki w art. I. przewidziane, nastąpiły, lub gdyby potomkowie Franciszka b. Romaszkana i Wacława Zaleskiego w linii męskiej zupełnie wygaśli, kuratorem fundacyi będzie kardoczesny arcybiskup Lwowski ormiański katolickiego obrządku, a gdyby arcybiskupstwo Lwowskie orm. katol. obrządku przestało istnieć, kardoczesny Arcybiskup Lwowski rzymsko-kat. obrządku.

Art. III.

Gdyby, który z kuratorów w art. II. pod a. i b. wymienionych z jakiegokolwiek powodu czy to stale czy chwilowo nie mógł lub nie chciał funkcji swoich spełnić, tedy spełniać je będzie tymczasowo arcybiskup Lwowski obr. orm. kat. a względnie Arcybiskup Lwowski rzymsko-katol. z wyjątkiem wypadku małoletności po

6

wołanego kuratora, w którym to wypadku sprawa
wować będzie urząd kuratora sądownie usta-
nowionego opiekun matoletniego.

Art. XIII.

Usunięty od kuratorji może być każdy, które-
go Wydział krajowy uzna, że ze względu na
swoją charakter i zachowanie się nie zastępuje
na zaufanie i powierzenie. W ten sposób usunie-
ty może być przez Wydział krajowy na powrót do
funkcji kuratora powołany, jeżeli powody,
które taką uchwałę spowodowały ustaną.

Bezwarunkowo od funkcji kuratora ma
być usunięty każdy:

- a) legalnie jako umysłowo-chory uznany
- b) nad którego majątkiem zostataby rozcią-
gnięta kuratela sądowa, lub do którego ma-
jątku zostataby sądownie ogłoszony konkurs,
- c) któryby złożył ślubny zakonny (wstąpie-
nie do stanu duchownego nie wyklucza od
kuratorji.)

Art. XIV.

Wydział krajowy wyda każdemu do ku-
ratorji powołanemu, przeciw któremu nie za-
chodzą powody wykluczające (art. XIII. a
b) dekret uwierzytelniający z wexowaniem

/.

do objęcia urzędu kuratora.

Powołany kurator winien do 30 dni po doręczeniu mu tego wezwania wnieść do Wydziału krajowego pisemne oświadczenie, że urząd kuratora przyjmuje i urząd ten rzeczywiście objąć, inaczej za zrezydującego się swego prawa będzie uważany i Wydział krajowy przedsięwzięcie co należy w myśl postanowienia art. XII.

Art. XV.

Do kuratora należy: a) rozdaownictwo stypendyów na wychowanie dziecka i dokończenie wykształcenia (art. II a) b) rozdaownictwo wsparć dożywotnich na zapotrzebienie na starość (art. II b.) c) rozdaownictwo jednorazowych nadzwyczajnych zasiłków (art. III) d) podawanie Wydziałowi krajowemu zdań i wniosków, których tenie w wszystkich sprawach fundacyjnych, a w szczególności w sprawie lokowania kapitałów fundacyjnych u kuratora zasięgnąć winien e) przedstawianie wniosków Wydziałowi krajowemu co do wstrzymania a względnie odebrania stypendyów (art. VIII i IX)

Art. XVI.

Celem przedsięwzięcia rozdaownictwa stypendyów w myśl art. II. a i b ustanowionych ogłosi Wydział krajowy publicznie konkurs i wezwania.

7

niem do wnoszenia podań ubiegających się na ręce Wydziału krajowego. Dokładne zestawienie kwalifikacji ubiegających się o stypendya udzieli Wydział krajowy kuratorowi do przedstawienia swojego postanowienia co do rozda-wnictwa.

Wydział krajowy winien, jeśli by przedstawił postanowienie kuratora nie odpowiadające wymogom tego statutu, zwrócić na to uwagę kuratora, a jeśli by tenie przy postanowieniu swoim obstawał, może Wydział krajowy po zasięgnięciu zdania Lwowskiego Arcybiskupa ormiańskiego, a względnie Lwowskiego Arcybiskupa łacińskiego zgodnie z tem zdaniami zmienić postanowienie kuratora.

Zasilki jednorazowe z funduszu rezerwowego (art. III.) rozdzielac będzie kurator bez pośredniego ogłoszenia publicznego konkursu.

Wyplaty wszelkich stypendyów i zasilków jednorazowych będą uskutecznione za asygnacya Wydziału krajowego.

Art. VIII

Na wypadek, gdyby Wydział krajowy nie istniał, wszystkie tym statutem jemu zastre-

ione prawa i funkcye przejdą na tę władzę krajową, która na miejsce Wydziału krajowego wstąpi i jego zakres działania obejmie, a gdyby takiej władzy nie było na reprezentacyę gminy królewskiego stołecznego miasta Lwowa.

Art. XVIII.

We wszystkich sprawach i wypadkach niniejszym aktem bliżej nie określonych, zastosowane będą właściwe ogólne przepisy.

Art. XIX.

C. k. Namiestnictwo galicyjskie wykonywać będzie co do niniejszej fundacyi wszystkie prawa najwyższej władzy fundacyjnej w kraju.

